

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

הפקולטה למדעי הרוח
המכון למדעי היהדות ע"ש מנדל
המרכז ללשונות היהודים וספרותיותיהם

לשונות היהודים - לשונות במגע

הכינוס הבינלאומי השישי של המרכז
ללשונות היהודים וספרותיותיהם

י"ד בסיוון תשע"ו, 20 ביוני 2016 -
י"ז בסיוון תשע"ו, 23 ביוני 2016

בית מאירסדורף, חדר 501,
האוניברסיטה העברית,
הר הצופים, ירושלים

חברי הוועדה המארגנת:
דוד בוניס, משה בר-אשר,
אהרן ממון, עפרה תירוש-בקר

ד"ר אלדינה קינטנה, האוניברסיטה העברית
The Development of "se k(i)ere + participle" in Judeo-Spanish

ד"ר מיכל הלד, האוניברסיטה העברית
"טופאמוס מעשה" (מוצאים אנו מעשה): מגעי לשון ותוכן ב"מעם
לועז" לר' יעקב כולי

יום ה, י"ז בסיוון תשע"ו, 23 ביוני 2016

מושב טו | ארמית יהודית חדשה 11:40-09:00

יו"ר: ד"ר אליצור בר-אשר סיגל, האוניברסיטה העברית

פרופ' אולגה קפליוק, האוניברסיטה העברית
אכן כורדו-ארמית

פרופ' יונה צבר, UCLA, ארה"ב
עברית בצלה של ארמית חדשה: עברית "מזרחית" כפי שמשקפת
בטקסט עברי, המכיל רשמים ורשימות של נסען יהודי כורדי מא"י
לכורדיסטאן משנת תרצ"ב

מר עוז עלוני, אוניברסיטת קימברידג', אנגליה
פתגמים בארמית החדשה של יהודי זאכו

מר יוסף בן רחמים, ירושלים
תפקידי כמתעד דיאלקט ארמי חי

11:50-11:40 הפסקה

מושב טז | מושב נעילה חגיגי 13:30-11:50

יו"ר: פרופ' אהרן ממון, האוניברסיטה העברית

פרופ' סימון הופקינס, האוניברסיטה העברית
גלוסר בערבית מרוקאית משנת 1839

פרופ' גבריאל רוזנבאום, האוניברסיטה העברית
יסודות ושימושים של ערבית יהודית מצרית מדוברת בסרטי קולנוע
מצריים ישנים

פרופ' נועם סטילמן, אוניברסיטת אוקלהומה, ארה"ב ופרופ' אורח
באוניברסיטה העברית
דברי סיכום

14:30-13:30 ארוחה חגיגית למרצים וליושבי הראש בכינוס

הכינוס נערך בתמיכתן של שלוש רשויות מן האוניברסיטה העברית: קרן פרלוב
במכון למדעי היהדות ע"ש מנדל, הרשות למחקר ולפיתוח, והפקולטה למדעי
הרוח, ובתמיכתו של המרכז הצרפתי למחקר בירושלים (CRFJ).

יום ד, ט"ז בסיוון תשע"ו, 22 ביוני 2016

מושב יא | לשונות רומאניות ב 11:00-09:00

יו"ר: פרופ' יוסף יובל טובי, אוניברסיטת חיפה

ד"ר מריצ'יל בלסקו, אוניברסיטת ברצלונה, ספרד
Multilingual Jewish Medical Texts of Catalonia

גב' אילאיל באום, האוניברסיטה העברית
לשונותיהם של יהודי קטלוניה: על עברית, קטלאנית ומה שביניהן

ד"ר דב הכהן, אוניברסיטת בר-אילן
סולימריאנו: שמו של הכתב הספרדי הקורסיבי בפיהם של דוברי
הלאדינו

11:15-11:00 הפסקה

מושב יב | מגע בין לשונות בקהילות דוברות
ערבית יהודית 13:15-11:15

יו"ר: פרופ' סטיב פסברג, האוניברסיטה העברית

פרופ' עפרה תירוש-בקר, האוניברסיטה העברית
מגע בין לשונות בעיתונות יהודית באלג'יריה

פרופ' יוסף תדגי, INALCO, פאריס, צרפת
המגע בין הערבית המדוברת והלשון העברית: תרגומי שאילה
בעברית הכתובה של חכמי צפון אפריקה

מר אסף בר-משה, אוניברסיטת היידלברג, גרמניה
והאוניברסיטה העברית
המגעים בין הקהילות היהודיות בבגדאד ובחלב מנקודת
מבט לשונית

14:30-13:15 הפסקת צהריים

מושב יג | גישות חישוביות לחקר
לשונות היהודים 15:50-14:30

יו"ר: פרופ' שרה בונין בנאור, HUC-JIR, לוס אנג'לס, ארה"ב

גב' ילנה לוצ'ין וד"ר צבי סדן, INALCO, פאריס, צרפת;
אוניברסיטת בר-אילן
Computational Approaches to the Study of the Hebrew
Component in Yiddish

מר יונתן בלינקוב, MIT, בוסטון, ארה"ב
ניתוח חישובי של תרגומי הגדה של פסח לערבית יהודית

16:00-15:50 הפסקה

מושב יד | ספרדית יהודית 18:00-16:00

יו"ר: פרופ' יוחנן ברויאר, האוניברסיטה העברית

פרופ' אורה (רודריג) שורצולד, אוניברסיטת בר-אילן
הגדת סיאטל בלאדינו - בין מסורת לשינוי

יום ב, י"ד בסיוון תשע"ו, 20 ביוני 2016

09:15-09:00 **התכנסות**

11:15-09:15 **מושב א | חקר לשונות היהודים - היבטים כלליים**

יו"ר: פרופ' עפרה תירוש-בקר, האוניברסיטה העברית

פרופ' אהרן ממן, האוניברסיטה העברית
המרכיב היהודי והמרכיב העברי בלשונות היהודים

פרופ' בנימין הרי, אוניברסיטת ניו יורק, ארה"ב
מדיניות והתלבטויות אקדמיות בעריכת ספר על לשונות היהודים

פרופ' לוח' אדזרד, אוניברסיטת ארלנגן, גרמניה ואוניברסיטת אוסלו, נורבגיה
כתיבת לשונות היהודים באותיות עבריות כאמצעי לחשיפת תופעות פונולוגיות: מחקר משווה

11:30-11:15 **הפסקה**

13:30-11:30 **מושב ב | ערבית יהודית בימי הביניים**

יו"ר: פרופ' לוח' אדזרד
אוניברסיטת ארלנגן, גרמניה ואוניברסיטת אוסלו, נורבגיה

פרופ' יוסף יובל טובי, אוניברסיטת חיפה
בתי שיר ערביים בספרות הערבית היהודית בימי הביניים

ד"ר אריק סדן, האוניברסיטה העברית
סוגיות דקדוקיות בפירוש יפת בן עלי הקראי לספר איוב, בהתבסס על כתבי היד

פרופ' נחם אילן, הקריה האקדמית אונו
תרומת 'נוה שלום' לרבי עמרם קרח לחקר תולדות הנוסח של תפסיר רס"ג

14:45-13:30 **הפסקת צהריים**

16:45-14:45 **מושב ג | היבטים של מגע בפי דוברי לשונות היהודים בדורנו**

יו"ר: ד"ר דלית אסולין, אוניברסיטת חיפה

פרופ' שרה בונין בנאור, HUC-JIR, לוס אנג'לס, ארה"ב
"Shirah and Rikud after Aruchat Erev": Hebrew and Jewish English in Contact at American Jewish Summer Camps

ד"ר גבי אברמץ, SOKRAT Škola stranih jezika, Zagreb, Croatia
Code-Switching among Hasidim in New York

פרופ' שמואל רפאל וד"ר ניבי גומל, אוניברסיטת בר-אילן
שיבוש, טעות ויצירת 'יש מאין' בשל מחסר לקסיקלי במבחן מיל"ל (מדידה של ידיעת לשון לאדינו)

16:55-16:45 **הפסקה**

18:15-16:55 **מושב ד | תרגומי מקרא בפרסית יהודית ויוונית יהודית**

יו"ר: פרופ' חזי מוצפי, אוניברסיטת תל אביב

פרופ' לודוויג פאוול, אוניברסיטת המבורג, גרמניה
The Language of the 'Late Early Judaeo-Persian' Tafsirs of the 13th-14th Centuries CE

ד"ר יוליה קריבורצ'קו, אוניברסיטת קימברידג', אנגליה
בין חידוש לשימור: יוסף אליה כמתרגם המקרא

18:30-18:15 **הפסקה**

20:30-18:30 **מושב ה | מושב חגיגי**

יו"ר: פרופ' דוד בוניס, האוניברסיטה העברית

דברי ברכה:
פרופ' ערן כהן, ראש בית הספר למדעי הלשון, האוניברסיטה העברית
פרופ' ישראל ברטל, האוניברסיטה העברית

קטעי שירה וקריאה: מר בני הנדל

פרופ' משה בר-אשר, האוניברסיטה העברית
עד כמה משתקף מגע הלשונות במגרב בשרח?

פרופ' חוה טורניאנסקי, האוניברסיטה העברית
דרכם של מילים וביטויים מן העברית אל היידיש ובחזרה

ארוחה חגיגית למרצים וליושבי הראש בכינוס

יום ג, ט"ו בסיוון תשע"ו, 21 ביוני 2016

11:00-09:00 **מושב ו | ערבית יהודית**

יו"ר: פרופ' יוסף תדגי, INALCO, פאריס, צרפת

ד"ר אורי מלמד, האקדמיה ללשון העברית
על מאפיינים לשוניים בשני סיפורי עם בלהג הערבי יהודי הַצֵּנְעָאנִי

ד"ר צביה טובי, המרכז לחקר מסורות קהילות ישראל, האוניברסיטה העברית
מילים ערביות יהודיות בפי יהודי לוב ודרום תוניסיה

גב' רחל חסון קנת, האוניברסיטה העברית
הערות על אודות הלשון הערבית היהודית המאוחרת כפי שהיא משתקפת בטקסטים פולקלוריסטיים מאוסף פירקוביץ'

11:15-11:00 **הפסקה**

13:15-11:15 **מושב ז | לשונות רומאניות א**

יו"ר: פרופ' אורה (רודריג) שורצולד, אוניברסיטת בר-אילן

פרופ' מיכאל ריז'יק, אוניברסיטת בר-אילן
האימלקית היהודית: דיאלקטים במגע

ד"ר אלכסנדרה אדזרד, Volkshochschule, נירנברג, גרמניה
Some Comments on the Wedding Song 'Uri liqra'ti yafah, gentis kallah einoreie (עורי לקראתי יפה, גִּנְטִיש כָּלָה אֵיִינוֹרְיִיָּאָה)

מר פיטר נהון, אוניברסיטת סורבון, פאריס, צרפת
Diglossia among French Sephardim as a Motivation to the Genesis of Judeo Gascon

14:30-13:15 **הפסקת צהריים**

16:30-14:30 **מושב ח | מגע בין לשונות: יידיש, לאדינו ולשונות השכנים**

יו"ר: פרופ' משה טאובה, האוניברסיטה העברית

ד"ר קטיה שמיד, עמיתת מחקר מארי קירי, האוניברסיטה העברית
Some Linguistic Features in the Ladino and Yiddish Popular Halakhic Works *Dammeseq Eliezer and Hayye Adam*

פרופ' דוד בוניס, האוניברסיטה העברית
Reflections of Jewish Contact with Non-Jewish Local Languages in the Halakhic Guides *Dammeseq Eliezer* (in Judezmo) and *Hayye Adam* (in Yiddish)

ד"ר אורן רומן, אוניברסיטת חיפה והאוניברסיטה העברית
לקרוא, לספר ולשיר את סיפורי התנ"ך

16:40-16:30 **הפסקה**

18:00-16:40 **מושב ט | לשונות יהודים מן המזרח**

יו"ר: פרופ' בנימין הרי, אוניברסיטת ניו יורק, ארה"ב

פרופ' ראובן אנוך, אוניברסיטת אריאל
מספר צורות ייחודיות של הפעלים בגאורגית יהודית

ד"ר אופירה גמליאל, אוניברסיטת בוכום, גרמניה
בין שפת אם לשפת אב: דפוסי המגע בין העברית למליאלם בספרותם של יהודי קרלה

18:30-18:00 **התכנסות**

20:00-18:30 **מושב י | מושב לזכרו של פרופ' שלמה מורג ז"ל**

חדר 503

יו"ר: פרופ' משה בר-אשר, האוניברסיטה העברית

פרופ' דוד רוטקיס, האוניברסיטה העברית ו-TZ, ניו יורק
Yente, Teyve and the Chain Smoking Stationer from Kasrilevke: How Sholem Aleichem Turned the People of the Book into the People of the Spoken Word

הענקת פרס על שם פרופ' שלמה מורג ז"ל

הרצאות הזוכים בפרס

דברי נציג המשפחה